

Posudek na diplomovou práci Jiřího Joachima „*Britská logika v devatenáctém století*“

Katedra logiky FF UK

Tématem diplomové práce je přístup vybraných britských logiků devatenáctého století k logické analýze. To samozřejmě nemůže být předvedené bez toho, že by autor předvedl jejich logické práce, nicméně tématem zůstává přístup, a nestávají se jím samotné systémy a jejich srovnávání. Práce proto ukazuje, jak v přesunu pozornosti od sylogistiky k třídám a obecné algebře šlo jednotlivým autorům o logickou analýzu myšlenek a myšlenkových postupů. Zmíněný přesun pozornosti od sylogistiky k třídám a obecné algebře je v moderní filosofii popsán Edmundem Husserlem takto:

„Mimo kontinuitu s Leibnizem, jehož geniální intuici bylo odepřeno historické působení, dochází k začlenění sylogistiky do formální matematiky současně s vypracováním sylogistické algebry. Ta nevzešla z filosofických reflexí o principiálním smyslu a nutnosti mathesis universalis, nýbrž z potřeb deduktivní teoretické techniky matematické vědy, a to nejprve v anglické matematice od počátku 19. století (de Morgan, Boole). Přitom ovšem musela sylogistika předem strpět povážlivé přeinterpretování v ‘logiku extenze’, která ve své principiální nejasnosti s sebou nesla leckterou protismyslnost a všelijaké umělé prostředky, jak učinit tuto logiku pro praxi matematické teoretizace neškodnou.“ (Formální a transcendentální logika, s. 87-88 v českém překladu)

Z akademického hlediska je práce přijatelná, autor korektně pracuje s primárními zdroji a odkazuje na ně, uvádí anglické ekvivalenty klíčových termínů, čímž umožňuje čtenáři snadnější orientaci. Práce může posloužit jako podklad pro další studenty, kteří se příbuznými tématy budou zabývat.

Za nejvýznamnější považuji na práci předvedení klasické logické analýzy jako zájmu o význam řečeného, především v částech 2.3 a 4.3. K tomu se autor dostal svým dlouhodobým zaměřením.

K práci mám následující připomínky:

- Další krok směrem k algebraizaci, provedený u Peana a následně v moderní logice, který už v práci není zachycený, podle mého mínění nelze nadále opomíjet.
- Autor se bude muset rozhodnout mezi zájmem historickým, a v tom případě přibrat do své práce vývoj relevantních interpretací v sekundární literatuře, a zájmem věcným, a v tom případě sám myšlenky a myšlenkové postupy analyzovat.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji její hodnocení **výborně**.